

sis af en planlægning, som i hvert fald i princippet er ukendt for offentligheden, uden at borgerne har haft mulighed for at gøre deres synspunkter gældende over for planlægningen.

Mindretallet skal tage klart afstand fra dette nærdemokratiske tilbageskridt, der tydeligt er i strid med de intentioner, der er indeholdt i kommuneplanloven. Eksempelvis siges det i planstyrelsens publikation „Kommuneplanloven — sådan virker den“:

„Borgernes rolle i det nye system er stor. Hele decentraliseringen hviler så at sige på et aktivt samspil mellem borgerne og kommunen.

Kommuneplanloven er bygget op over dette samspil, og borgernes rolle fremgår derfor punkt for punkt af lovgennemgangen foran.“

Forslaget til lov om ekspropriation til byudvikling skal ses i sammenhæng med kommuneplanloven, der i § 34 i forhold til tidligere planlægningslove forstærkede ekspropriationsmulighederne betydeligt. Kommuneplanloven trådte i kraft den 1. februar 1977, og der har således ikke været mulighed for at vurdere virkningerne af den stærkt udvidede ekspropriationsadgang.

Mindretallet skal understrege, at det ud fra samfundsmæssige helhedsbetragtninger både er nødvendigt og ønskeligt med planlægning af byudvikling, og at det i den forbindelse naturligvis er nødvendigt, at myndighederne har en række ekspropriationsmuligheder. I et demokrati burde det imidlertid være en selvfølge, at der tilstræbtes en balance mellem borgerne og myndighederne, og at der ikke som ved det foreliggende lovforslag ensidigt tages hensyn til bekvemlighedsønskerne hos det begrænsede antal funktionærer, der i praksis vil forestå planlægningen i primærkommunerne. Den danske planlægningslovgivning har allerede medført en afgørende svækkelse af borgernes retsstilling, og jo stærkere planlægningslovgivningen bliver, jo ringere vil de udarbejdede planer kunne blive.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at de arealer, der forventes eksproprieret, typisk vil være landbrugsarealer. Imidlertid kan landbrugsarealer på grund af ejendomsbeskatningen ikke drives rentabelt, når ejendommene planlægges inddraget til byudvikling, hvorefter kom-

munen efter loven om tilbudspligt har mulighed for at erhverve de arealer, man skønner nødvendige.

Som en af motiveringerne for lovforslaget anføres et meget prisværdigt ønske om at begrænse ressourcforbruget, idet man forventer en reduktion af de offentlige investeringer. Dette postulat er imidlertid ikke på nogen måde dokumenteret, og det er da også meget tvivlsomt, om loven i praksis vil kunne få den virkning, bl. a. fordi loven vil kunne medføre en reduktion af planlægningens kvalitet.

Amtsrådsforeningen har gennemført en undersøgelse af ekspropriationerne i de forskellige amter. Undersøgelsesresultatet er offentliggjort i bladet Kommunen den 11. november 1976.

Det fremgår heraf, at erstatningsfastsættelsen ved ekspropriation foregår ret forskelligt fra amtskommune til amtskommune. Forholdet mellem erstatningsbeløb og vurderingssummer er temmelig forskelligt amterne imellem, ligesom fremgangsmåden ved ekspropriation også varierer en del.

Gennemføres lovforslaget, vil det samlede uretfærdighedsniveau således blive forøget.

Mindretallet må derfor klart afvise lovforslaget som overdrevent og unødvendigt og finder anledning til at beklage, at man igen favoriserer de få og ensidigt forsøger at lette arbejdet for nogle få planlæggere på de manges bekostning.

Ændringsforslag.

Til § 1.

Af *miljøministeren*, tilrådt af et flertal (Svend Andersen (Bornh.s a.) (S), Helle Degn (S), Jørgen Frederiksen (S), Erik Holst (S), Auken (S), Marinus Sørensen (S), Westh (S), Alfred Andersen (SF) og Waldorff (S)):

1) Paragraffen affattes således:

„§ 1. En kommunalbestyrelse kan ekspropriere fast ejendom, der tilhører private, når det er af væsentlig betydning at råde over ejendommen for at sikre gennemførelsen af en byudvikling i overensstemmelse med en endeligt vedtaget eller godkendt